

H.K.H. Kronprinsesse Marys tale ved konferencen ”Sammen om sorgen”

Taler

H.M. Dronning Mary
Stifter af Mary Fonden og
kronprinsesse

Dato

24. august 2022

Sted

Nuuk

Kære alle

Sorg –

Sorg er noget af det sværeste, og noget de fleste har oplevet. Sorg kan komme pludseligt. Som noget uventet. Sorg fylder meget og kan overtage ens liv, i hvert fald i en periode.

Alligevel er døden og sorgen, ikke noget vi taler om.

Derfor er det mig en stor glæde, at vi i dag sætter fokus på død og sorg – og det tabu, der er omkring det. Det er så vigtigt, vi taler om sorg. For at tale om det kan være med til at lette sorgen – bare en lille smule.

I Grønland er pludselige og traumatiserende dødsfald desværre noget, der sker ofte. Knap 2 ud af 10 dødsfald i Grønland skyldes unaturlige dødsårsager som for eksempel drab, ulykker og selvmord.

Selv mord alene udgør 10% af alle dødsfald. Omkring 60% af den voksne befolkning har mistet en nær til selvmord. Alligevel er sorg og sorgreaktioner ikke noget, man taler om i Grønland. Det viser en rapport udarbejdet af Det Nationale Sorgcenter i Danmark.

Sidste år var jeg med til at uddele Nordisk Råds priser. Litteraturprisen gik til forfatter Niviaq Korneliussen for romanen ”Blomsterdalen”. Romanen sætter netop fokus på den udbredte og oversete sorg, der er forbundet med selvmord i Grønland.

Niviaq Korneliusssen har til pressen udtalt følgende, og jeg citerer; ”Det at miste til selvmord er blevet normalt. Det er simpelthen blevet en del af vores kultur. Det sker overalt. For brødre, mødre, onkler, klassekammerater, kusiner. Alle. Så det er ikke noget, der er særligt chokerende. Det er, som når et gammelt menneske dør af kræft. Det er nærmest en naturlig død. Der er en tavshedskultur omkring selvmord”.

Jeg har selv mistet og ved, hvor vigtigt det var for mig at have mulighed for at tale om min sorg. Når vi møder et menneske, der har mistet, bliver vi konfronteret med vores egen dødelighed, og vi kommer vi nemt til at føle os magtesløse – tom for ord.

Vi føler os magtesløse, fordi vi ikke kan fjerne problemet eller skrue tiden tilbage. Vi kan ikke erstatte den mistede med en ny. Men jeg ved af egen erfaring, at alle mennesker kan gøre en forskel for en partner, en ven eller et familiemedlem i sorg.

Vi kan hjælpe ham eller hende til at have den døde med sig videre i livet. For mange efterladte frygter, at de glemmer den døde. Mange sørgende savner, at deres omgivelser taler med dem om den, de har mistet. Hvis vi ikke kan tale om dem, vi har mistet, er det som om, de ikke har eksisteret.

For hver gang vi mindes eller taler om den, vi har mistet, så hilser vi på. Vi får en følelse af, at de er nære. Og vi fører den savnede med os videre i livet - og dermed også de dele af os selv, som er forbundet med de døde. Som efterladte har vi brug for det i mange år efter dødsfaldet. Ofte har vi brug for at tale om dem, vi har mistet resten af vores liv.

Jeg ser meget frem til i løbet af denne formiddag at få et indblik i, hvordan sorg opleves og håndteres i Grønland. Og hvad der skal til for at nedbryde det tabu, så sorg er noget, vi kan tale om og finde vores vej igennem.

Kilde

kongehuset.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Kongehuset

Relateret

Niviaq Korneliussens tale ved modtagelsen Nordisk Råds litteraturpris
2. november 2021

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/h-k-h-kronprinsesse-marys-tale-ved-konferencen-sammen-om-sorgen-2022>